

Hallintopakko vesilain mukaisen luvan hakemisen velvoittamiseksi

Kunnanhallitus 09.04.2025 § 72
102/11.02.08/2025

Valmistelija

kunnanjohtaja Päivi Rautio

Länsi- ja sisäsuomen aluehallintovirasto on 20.12.2023 päivätyllä päätöksellä (LSSAVI/3542/2023) hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat- vastuualueen hallintopakkohakemuksen. Päätöksessä aluehallintovirasto määrää Lestijärven kunnan hakemaan omistamalleen Rintala 321–401–224–0 kiinteistölle rakennetuille kuudelle energiakaivolle vesilain mukaisen luvan kuuden kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Aluehallintovirasto asettaa päävelvoitteen täyttämiseksi kunnalle juoksevan uhkasakon, jonka peruserän suuruus on 20 000 euroa ja lisäerän suuruus 10 000 euroa. Uhkasakkojakso on kaksi kuukautta.

Taustaa asiaan liittyen:

Tekninen lautakunta on myöntänyt 7.10.2019 Lestin koulun rakennussuunnitelmalle rakennusluvan. Suunnitelmassa on esitetty koulun jäähdytyksen mukaan mitoitettua 6 kpl energiakaivoja. Rakennuslupa on ollut julkisesti nähtävillä 8.10.2019–8.11.2019 välisenä aikana. Päätös on saanut lainvoiman 9.11.2019. Lestijärven kunnan tulkinta luvan myöntämisen yhteydessä on ollut, että kallioreiät eivät sijaitse vedenottamoiden lähisuojavyöhykkeellä ja paikka on pohjaveden purkautumisalue Lestijärven suuntaan. Tämän tulkinnan valossa Lestijärven kunnan tekninen lautakunta maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisena viranomaisena ja lain kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta § 5 mukaisena ympäristönsuojeluviranomaisena on oikeutettu tekemään päätöksen energiakaivojen rakentamisesta.

6.11.2020 yksityishenkilön ELY-keskukseen ottaman yhteydenoton seurauksena ELY-keskus on pyytänyt Lestijärven kunnalta selvitystä rakennetuista kaivoista. Kunta on antanut selvityksen 14.12.2020. ELY-keskus on antanut Lestijärven kunnalle 16.2.2021 kehotuksen vesilain mukaisen luvan hakemiseen energiakaivoille Parannankankaan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Kunta ja ELY-keskus ovat käyneet asiasta neuvotteluja, mutta neuvotteluissa ei ole päästy yksimielisyyteen ja 30.12.2022 Lestijärven kunta on ilmoittanut Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, että se ei aio noudattaa ELY-keskuksen kehotusta vesilain mukaisen luvan hakemiseksi lämpökaivoille, koska kunnan näkemyksen mukaan luvan edellyttämiselle ei ole perusteita. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 23.2.2023 saattanut vireille Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vesilain mukaisen hallintopakkoasian.

Energiakaivojen rakentaminen pohjavesialueella ei kuulu Vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:ssä lueteltuihin aina luvanvarasiin vesitaloushankkeisiin. Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 § mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos kohdan 2 mukaisesti aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista tai kohdan 5 mukaisesti olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai

muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä. Tapauskohtaisen luvan tarpeen ratkaisee ELY-keskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jotka ovat vesilain 1 luvun 7 §:n nojalla keskenään tasa-arvoisina vesilain valvontaviranomaisina.

Tekninen lautakunta päätti hakea Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen LSSAVI/3524/2023 muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta ja vaatii hallintopakkohakemuksen kumoamista.

Vaasan hallinto-oikeuden päätös asiasta on tullut kuntaan 20.3.2025 päivätyllä päätöksellä. Hallinto-oikeus hylkää Lestijärven kunnan valituksen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein-oikeus myöntää valitusluvan.

Esittelijä	kunnanjohtaja Päivi Rautio
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hakea valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.
Päätös	Hyväksyttiin.